

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Detectio Nvgarvm Lvtheri, Cvm Declaratione Veritatis
Catholicae, Et Confvtatione Dogmatvm Lvtheranorvm**

Bundere, Jan van den

Louanij, 1551

De satisfactione secum pugnat Lutherus. cap. ix.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35621

horrent pœnas & quærunt requiem, Quia quærunt quæ sua sunt, plus quàm voluntatem Dei. Vide quàm sit sibi hic euangelista cōtrarius. Vide quàm non meminerit quæ dixerit vel scripserit. Modo astringit, modo negat purgatorium, modo varia de eo loquitur, vt facile intelligat diligens lector, ne micam quidem habere sanæ mentis, eos qui omnia Lutheri dicta velut certissima Dei oracula colant & adorent.

De satisfactione quàm secum pugnet Lutherus. CAP. IX.

PHILOMATHES Esto, in aliquibus hallucinatus fuerit Lutherus de satisfactione, scribens in septemcipite circa quintum articulum ab ecclesia catholica non recedit, sic inquit ecclesia mater pio affectu præuentura manum Dei, castigat filios suos satisfactionibus quibusdam, ne incurrant flagella Dei. Sicut Niniuitæ operibus suis spontaneis præuenerunt iudicium Dei.

ORTHODOXVS Catholicè quidē hoc scripsit fateor, quādo putabat hoc militare cōtra indulgentias, dum verò Ecclesiasticū eradicare adniteretur statum cēsuit monasteria, collegia, missarum sacrificia, vigilias, peregrina-

D ij nationes

DE SATISFACTIONE

nationes, cultum diuorum, & venerationem reliquiarum, stabiliri operibus satisfactorijs, Quæ omnia dum eneruare contendit, scribit in libro quem intitulauit, Admonitionem ad Ecclesiasticos. Docuistis nos inquit satisfaciendum esse per opera nostra pro peccatis. Quid iam hoc aliud est dicere? Oportet te pro peccatis tuis satisfacere, quàm istud, Oportet Christum negare, Baptisma tuum reuocare, Euangelium blasphemare, Deum mendacij arguere, Remissionem peccatorum non credere, Sanguinẽ ac mortẽ Christi pedibus calcare, Spiritũ sanctũ violare. Per te ipsum eiusmodi virtutibus in cœlum ascẽdere?

Concluderet aliquid Lutherus si tam stolidę mentis esset quispiã Orthodoxus, qui putaret sic satisfacere nudis suis operibus pro peccatis suis, vt aperiret sibi cœlũ, & quæcũq; mala ex peccatis obueniẽtia valeret tollere, sine merito passionis Christi.

Satisfactio per opera nostra necessaria nobis est, non propter insufficientiam passionis Christi, sed quia hanc Deus à nobis exigit, vt qui Deo per inobedientiam debitum honorem subtraximus, aliquid sensui nostro accommodum detrahamus de peccato admissio ultro vindictam in nobis sumentes, quod in Dei honorem offeramus. Hoc quoq; aliquãdo

do placuit Luthero, dum scriberet contra indulgentias, ut habitum est & hic in principio capitis. Quod autem eam satisfactione per opera pœnalia à nobis Deus requirat, docent veteris & noui instrumenti testimonia. Conuertimini inquit Dominus per Iohelē ad me in toto corde vestro, in ieiunio & fletu & plāctu. Et per Ezechielem. Conuertimini & agite pœnitentiam ab omnibus iniquitatibus vestris, & non erit vobis in ruinam iniquitas. Et Ioannes Baptista in deserto clamabat dicens. Pœnitentiam agite appropinquabit enim regnum cœlorum. Quæ autē sit ista pœnitentia docet Ambro. Pœnitētia inquit est præterita mala plangere & plangenda iterum non cōmittere. Docet hoc ipsum Ioannes Baptista dicens, facite fructus dignos pœnitētiæ. Sunt namq; fructus quidā digni innocentiae seu iustitiæ, declinare videlicet à malo & facere bonū. Fructus verò digni pœnitentiæ sunt secundū Cypria. lib. epist. 3. Satisfactiōibus & lamentatiōibus iustis delicta redimere, & vulnera lachrymis abluere. Hinc Grego. homi. 20. Quisquis illicita nulla cōmisit huic iure naturæ conceditur ut licitis utatur. At si quis in culpā sit lapsus tanto à se debet licita abscindere, quanto se meminit & illicita perpetrasse. Docuit hoc ipse Saluator dicens. Ve

D iij tibi

DE SATISFACTIONE

Matth. 11. tibi Chorosaim, vñ tibi Betsaida, quia si in Tyro & Sydone facta fuisset signa quę facta sunt in te, olim in cinere & cilicio pœnitentiam egissent. Vides pœnitentiam per opera sensui
3 Reg. 21. pœnalia peragendam, hoc testatur humiliatio Achab regis, in sacco & cinere sua delicta plangentis, hoc ieiunia Niniuitarum in sacco, cinere clamantium declarant. Hoc docent Petri & Magdalene profusę lachrymę. Sapiens quoq; ait. *Prou. 21.* Fili peccasti ne adijcias iterum, Et de pristinis deprecare vt tibi dimittantur. Sic
Iona. 3. Iob pœsumptionem suam attendens, ait idcirco me reprehendo, & ago pœnitentiam in fauilla & cinere. Huic consonat illud Hieronymi contra Iovinianum lib. 2. cap. 47. Aliud est pœnitentē esse, & lachrymis veniā deprecari. Aliud sēper esse cū patre qđ est p̄bē viuere.

Ex his clarē dinoscitur peccatori resiliēti non sat esse si nouā inchoet vitā priori derelicta, Sed oportet vitā priorē operibus pœnalibus diluere per satisfactionē. Docet hoc Saluator dum ait. Gaudiū erit in cœlo super vno peccatore pœnitentiā agēte, quā super novaginta nouē iustis qui nō indigēt pœnitentiā. Iustos dicit Dominus non egere pœnitentiā, quibus tamē opus est proba vita. Superadditaque pœnitentia probę vitę, priorum delictorum planctum & satisfactionem.

Luc. 15.

De